

LUONTOKARTOITUS

UUSIKAUPUNKI, LEPÄISTENTIE 960

VARSINAIS-SUOMEN LUONTO- JA YMPÄRISTÖPALVELUT
2025

Sisällys

1. Johdanto
2. Selvitysalue
3. Menetelmät ja toteutus
4. Yleiskuvaus ja luontotyytit
5. Linnusto ja lepakot
6. Tiivistelmä tuloksista

Lähteet

Kansikuva: Kartoitusalue kuvattuna 8.3.2025 © Pekka Alho

Kartoituskohteella on merenkulkulaitoksen korkea linjataulu, sekä ilmeisesti asiaan liittyvä huoltorakennus (ks. kansikuva). Vakituiseksi asuttavaksi haettavalla kiinteistöllä 895-431-1-142 sijaitsee suhteellisen suuri pienvenesatama (ks. kartta 1).

Kartoituskohteen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähimmät suojelualueet ovat Pernunkarin (n. 2 km NW) ja Melsan (n. 1,2 km NE) saarnilehdot, sekä Natura-alue Uudenkaupungin saaristo (FI0200072), ulottuen lähimmillään noin reilun viiden kilometrin etäisyydelle lännessä. Selkämeren kansallispuisto käsittää vieläkin laajemmat laajat alueet, alkaen niin ikään lähimmillään noin 5 km länsipuolelta.

Kartta 2: Vesijättöä lukuun ottamatta (punainen piste) lähialue (punainen raja) on asemakaavoitettu. Vihreä raja on linnustollisesti arvokas pesimäluoto venesatama-alueen koillispuolella.

3. Menetelmät ja toteutus

Selvityksestä vastasi Varsinais-Suomen luonto- ja ympäristöpalvelut / Pekka Alho. Kartoituksen tekijällä on pitkäaikainen kartoituskokemus mm. Uudenkaupungin (saaristo)luonnosta ja tältä alueelta vuosikymmenten ajalta.

Kohteelle tehtiin välillä 8.3.- 11.7.2025 viisi lyhyttä maastokäyntiä, sekä yksi yökuuntelu viitasammakoiden varalle pääsiäisen lämpövirtauksen aikaan 20.4.

Lepakkotutkija Ville Vasko on kartoittanut lepakoita passiividetektorein Lepäisillä viime vuosina (toistaiseksi julkaisematon). Vasko antoi lyhyen suullisen yhteenvedon lepakoiden esiintymisestä Lepäisten alueella.

Pohjakartat sisältävät maanmittauslaitoksen aineistoa © 2025 / Maanmittauslaitos, sekä Uudenkaupungin karttapalvelun aineistoa.
Raportin kuvat © Pekka Alho

4. Yleiskuvaus ja luontotyypit

Kohteella arvioitiin mahdollisten uhanlaisten luontotyyppien esiintymistä. Selvitysalueen kasvillisuutta ei tutkittu lajitasolla, sillä luontotyyppikartoitus, järviruo'osta kokonaan umpeen kasvanut noin 25 metrin rantaviiva, kohteen edustavuus ja heikko luonnontilaisuus ei sitä edellyttänyt.

Alueen kasvillisuus on yhdistelmä tavanomaista Vakka-Suomessa tavattavaa puustoa ja rantakasvillisuutta. Rannan tuntumassa ja osassa kohdetta kasvaa tervaleppää, joka vaihettuu mäntyvaltaiseksi kohden eteläpuolista kiinteistöä, joka nousee selvästi kartoitusaluetta ylemmäs kallioille toisin kuin venesataman kiinteistön puolella. Rantaviiva on alueelle tyypillisesti lehtipuuvaltainen.

Itse kartoituskohde on keskeltä kosteapohjainen, johtuen kahdesta syystä. Merivesi nousee korkealla ollessaan rannan ruovikon läpi rannan puolen vesijätölle ja toisaalta sinne on maantien alitse ohjattu tien vieressä kulkevan ojan valumavedet.

Kuva 1: Kohde mereltä päin 14.6.2025 kuvattuna. Kartoituskohde on kuvassa näkyvien rakennettujen kiinteistöjen välissä. Vasemmalla eteläpuolinen kiinteistö,

joka ulottuu aina linjataululle saakka. Oikealla näkyy pohjoispuolinen kiinteistö sekä osa pienvenesatamasta.

Kuva 2: Punaisen rakennuksen vasemmalla puolella (eteläpuolella) näkyvästä ruovikoituneesta rannasta on lunastettu ko. kiinteistölle noin kolmannes kuvassa näkyvästä rakentamattomasta rannasta (punainen rajausta karkeasti).

5. Linnusto ja lepakot

Itse kohteella tai sen välittömässä tuntumassa tavattiin pesivänä vain muutamia seudulle tavanomaisia varpuslintulajeja, kuten mustarastas, mustapääkerttu ja peippo, sekä kohteen rajalla pajulintu ruokkimassa poikasta. Kohteella ei ole muutonaikaista tai pesimälinnustollista merkitystä.

Rantaviiva on kokonaisuudessaan kapealti ruovikoitunut ja linnustollisesti vähäarvoinen, eikä uhanalaista lajistoa tai pesivää linnustoa ylipäättään tavattu.

Linnustollisesti arvokkaimmat kohteet sijaitsevat selvästi etäämpänä lähisaaristossa. Yksi arvokas luoto kuitenkin sijaitsee lähellä selvitysaluetta. Kyseessä on saaristolinnuston arvokas pesimäluoto Lepäisten Päivärinnan edustalla. Luoto näkyy kartalla 2, kartan oikeassa yläreunassa (vihreä rajausta). Sen pesimälajistoon on vuosien ajan kuuluneet mm. merihanhi, valkoposkihanhi (D), haahka (EN), silkkiuikku (NT), tukkasotka (EN) ja kalalokki, sekä vaihteleva määrä lapin- ja kalatiiraja (D), usein kymmeniä pareja. Näin siis venesatamasta huolimatta.

D = EU:n lintudirektiivin suojaama laji

EN = erittäin uhanalaiseksi luokiteltu laji (kansallinen uhanalaisluokitus 2019)

NT = silmälläpidettäväksi luokiteltu laji (kansallinen uhanalaisluokitus 2019)

Lepakoiden osalta on tuoretta tietoa Lepäisten alueelta, jossa lepakkotutkija Ville Vasko on seurannut tallentavin detektorein lepakoita viime vuosina. Vielä julkaisemattoman aineiston perusteella alueen vanhat kivilouhimot jätekipäryökyttöineen ovat osoittautuneet lepakoiden suosimiksi ja lajisto on monipuolista. Lähin louhos näkyy osin kartan 1. vasemmassa alareunassa (nuoli osoittaa).

6. Tiivistelmä tuloksista

Ranta-alue kohteen ympärillä on osa kylämiljöötä, joka on laajalti ihmistoiminnan alaista mökkirantaa ja mm. pienvenesatamaa. Rantaviivan peittää alueelle tyypillisesti monotoninen kapea järviruokovyö (ks. kuva 1).

Kohteelta ei löytynyt uhanalaista tai EU:n luontodirektiivin mukaista lajistoa kartoitukseen sisältyneistä lajiryhmistä, lukuun ottamatta reilun 300 metrin etäisyydellä koillisessa sijaitsevaa lintujen pesimäluotoa ja sen lajistoa. Kohteelle kaavailtu yksityinen venevaja tai ympärivuotiseen käyttöön muutettavaksi suunniteltu asuinrakennus eivät vaikuta luodon pesimälinnustoon, eivätkö muutenkaan heikennä alueen luontoarvoja.

Kohteelta ei löytynyt viitasammakkoa, eikä Laji.fi-portaali tunne viitasammakkohavaintoja lähialueelta. Viitasammakot olivat kartoitusyönä hyvin äänessä tunnetulla esiintymispaikalla makeavesialtaan puolella. Entisten kivilouhosten alueilta kuultiin yökuuntelussa kuitenkin useita tavallisia eli ruskosammakoita, sekä muutamia rupisammakoita.

Kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit kuuluvat EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joten niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla. Näitä ovat lisääntymispaikat, muut säännöllisesti käytetyt kesä-, kevät- ja syysaikaiset päiväpiilot sekä talvehtimispaikat, joita näin ollen alustavasti esiintyy Lepäisillä. Tulokset eivät vaikuta nyt kartoitetun alueen maankäyttöön.

Pienialaisen kohteen luonnontilaisuus ja edustavuus on heikko maantien, molemmin puolin jo rakennettujen kiinteistöjen, merenkulkurakenteiden, venesataman ja kohteelle ohjattujen maantien ojaesien vuoksi.

Kohteen ei voi arvioida olevan metsälain 10 § erityisen arvokas elinympäristö, luonnonsuojelulain 64 § mukaisesti suojeltu luontotyyppi tai muu uhanalainen ja/tai edustava luontotyyppi (Kontula & Raunio 2018).

Pienen kohteen maankäytön pienillä muutoksilla, kuten johdannossa tai edellä mainitussa tavanomaisessa käytössä, ei ole vaikutuksia lähimpien suojelualueiden suojeluarvoihin.

Lähteet:

Hyvärinen E, Juslén A, Kemppainen E, Uddström A, Liukko U-M (2019) Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki

Maanmittauslaitos 2025:

maanmittauslaitos.fi/aineistot-palvelut/latauspalvelut/avoimien-aineistojen-tiedostopalvelu

Laji.fi 2025:

<https://laji.fi>

Luonnonsuojelulaki:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>

Metsälaki:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>